

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afara la c. r. postu cu bani gat'ă prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 20. ANULU XIX.

Săbiu, in 11/23 Martiu 1871.

În celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime. și țieri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inscratiunile se platesc pentru întâia oară cu 7 cr. sirulu, pentru a două oară cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Eveneminte politice.

Cu ocaziunea desbaterei speciale a bugetului, la partea ce privește „sarcinile comune,” face Franța propunerea: „Cas'a sa-si exprime desaprobaria sea, pentruca regimulu nu a intervenitu la incheierea pazei în favoarea Franciei.” Tokay, Tisză și Ivanka suntă propuneri și vorbesc în întielesulo: ca interesele Ungariei ceru împreunarea cu Germania. Acest'a se întimplă în 18. Mart.; în 19 s'a continuatu desbaterea asupra acestei propuneri. Ministrulu presiedinte Andrassy apara politic'a neutralitatii observate de monarchia austro-ungurésca, respinge și cea mai mica presupunere ca neutralitatea a urmatu de tēm'a amenintariilor de către Russia. Acest'a putere, dupa ministrulu presiedinte, la erumperea resbelului eră mai putieun pregatita și decâtu monarchia noastră. Neutralitatea dara a urmatu numai pentru ca eră comandata de interesele noastre de esistintia. Monarchia numai pentru acestea se va luptă în viitoriu și inca cu o putere ce o va desvoltă în unu astfelu de casu, cum nici nu s'a cugetatu cineva vre-odata.

Se vorbesce de nou de unu congresu al federalistilor.

Intemplantile din Paris, despre cari avem sciri până la 20 Martiu n. suntă triste. Confusiunea acolo inca nu e delaturata. Regimulu din Versailles este silitu a anuntia, ca elu e regimulu celu adeveratu.

Unu telegramu de alalta-eri spunea ca insurgentii în Parisu au ocupatu Hotel de ville (cas'a municipalitatii) și au proclamatu comun'a. Regimulu (celu legalu) este adunatu în Versailles. Totu acolo se dice ca a concentratu generalulu Vinoy 40,000 soldati. Comitulu centralu alu celor ce au ocupatu cas'a municipalitatii replica pre regimulu din Versailles, ca elu (comitulu) nu e rebelu, defige tempulu cându sa se faca alegerile comunale pentru Parisu și dechiara ca e decisu a castigă respectulu covinciosu preliminariloru tractatului de pace, provoca departementele a se alipi langa Parisu, amnestiaza crime politice și caséza tribunalele militare permanente.

Se vorbesce de o întielegere între comitulu centralu și între regimulu din Versailles.

Ur'a francesiloru contr'a nemtiloru e atâtu de mare, câtu nici în afaceri de industria nu i mai sufere. Diariile prussiane și a luat ansa din acesta impregiurare a recomandă regimulu represalie și a nu departă de o-camdata multe trupe nemtiesci din Franci'a.

Nemti scriu cu entusiasmu de reintorcerea imperatului lor.

Alalta-eri s'a deschisu parlamentulu germanu. Imperatulu accentueza: ca spiritulu nemtiescu, cultur'a nemtiasca, moralitatea, constitutiunea imperiului și orgarisatiunile militare apara pre Germania unita de abusări de puterea sea. Germania respectéza independintia tuturoru popóreloru și staturiloru, tari și debile. Germania va fi o garantia sigura pentru pacea Europei.

În Russia inse, pare, ca pre lângă tóte complimentele, regimulu nu perde pre nemti din vedere, ci vegh'aza, ca nu cumva arunca nesatiós'a loru privire asupra provinciiloru dela marea baltica.

România a cadiotu în disgrati'a celoru ce o au usiuratu de vre-o câteva milioane. „Nrd Alltg” vorbesce despre Walachenvolkulu Romaniei în tonulu celu mai ordinaru.

Dieta Ungarici.

Siedinti'a din 9. Martie. Desbaterea bugetului merge repede înainte. În siedinti'a de astadi a casei deputatiloru s'a votatu ordinariulu întregu și cea mai mare parte a extraordinariulu. O desbatere mai serioasa s'a incinsu mai numai despre monopolulu tutunului. Deputatii se marginira pre langa unele observatiuni și întrebări, la care ministrulu de finantie respunse în modu multiemitoriu.

Desbaterea de astadi se incepù la titulu 3. „accise” preliminaru cu 12,938,750. Se votă.

Sub titulu 10. „contributiune de tutunu” venitulu brutu e preliminaru cu 25.578,206 fl. Recerinti'a 13,953,000 fl., asiá déra venitulu coratu 12,425,100 fl.

Pentru sustinerea monopolulu de tutunu vorbesce numai ministrulu de finantie; contr'a P. Moricz, K. Tisză și L. Korizmic.

Dupa aceea se voteza titulu acest'a, câtu și cele urmatore, afara de cele două din urma din extraordinariu, fara stergere

Incheierea siedintii la 3 ore.

În 10 Martie tienù cas'a deputatiloru o siedintia scurta în proportiune cu cele din dilele trecute. Mai intain se primira punctele restante a bugetulu finantialu fara desbatere mai insemnata. Urmă deci desbaterea desare diferite propuneri mai mici, care în decursulu desbaterei se tramisera comitetulu finantialu spre aprobare. Altu cum s'a publicatu în nrulu trecutulu alu foiei noastre decursulu siedintii acestei'a.

Siedinti'a din 11 Martie se ocupa ierasi cu resolvirea unor formale și cu primirea, catoru-va proiecte de resolutiune privitoare la provincia.

Cu privintia la socotelile finali ascerntite de ministrulu de cultu și instructiune despre fondurile religunarie și scolare administrate de densulu pre anulu 1869 propune comisiunea finantiale ca sa se tramita curtei supreme de comptabilitate spre esaminare.

Cas'a e da aceea-si parere și asiá dara propunerea comisiunei se acceptéza.

Urméza la ordine o propunere alui Szentpály și partisani, relativa la politecnicu care contine patru puncte: 1. Se cere o orgarisatiune interna mai buna a acestui institutu; 2 transferarea lui la Pest'a; 3. infiintierea unei sectiuni tehnice proprie în ministeriulu de instructiune și 4. lēfa profesoriloru dela politecnicu sa fia egale cu cea a profesoriloru dela universitate. Acest'a propunere se primidupa o scurta desbatere parte în editiunea de susu parte în câtu-va modificata.

Dupa ce se primira mai multe propuneri ale comitetulu finantialu, ajunsé la pertractare raportulu comitetulu de imonitate și dupa o desbatere scurta se incuviintia petitiunea preotulu pres-tanticu Scher a intentă procesu de presa contr'a deputatulu P. Tóth și petitiunea jedecatoriei criminale pestane a intentă propusu contr'a ablegatulu Gathy.

Revista diaristica.

Sub titulu „politic'a jidovésca” cetimulu în „Secolulu” din Iasi urmatoriulu articulu:

Déca români voru se întelégă bine, care este politic'a de care trebuie sa se feréscă, nu au decâtu, sa observeze politic'a pre care o urméza jidovii. Mai intaiu au invocatu influintia francesa, fiindu ca numai Franci'a în tóta Europa cu fanfanonadele sale egoiste se laudă odinioara ca este protectricea nationalitatiloru, cându în realitate ea nu voia decâtu sa le oprime pre tóte împreuna și asi jucă rolulu sub nume de civilizatiune, codice Napoleonu, și alta secaturi, precum au făcutu în Mexico. Ji-

dovii, au speratu, au totu speratu, pana la cele din urma, ca bolnavulu condamnatu la mórte, Franci'a, va scapă. Asta-di cându ori ce sperantia din ocea parte este perduta, jidovii si-au întorsu privirile către Austria, și mai cu séma către Ungari'a, protectricea loru naturala. Jidovii cunoscendu mărulu de discordia care este aruncatu între ambele popóre Ungurii și Români, se încérea de a aprinde încă ur'a Unguriloru în contr'a Româniloru, și se prepara a servi pre dusmanii nostri în acestu resbelu de mórte care esista între noi și ei; asceptându acestu momentu ferice pentru densii, organele jidovesci de publicitate din Viena și Pest'a, arunca în fati'a poporulu romanu tóte ocările, tóte batjocurile, cautându a ne discredită în ochii lumei; cându organele jidovesci din Români'a, „Echodanubién,” „Bucarester Loyd,” etc inaltia pre Austria și mai alesu pre Ungari'a, din causa frumósă ca protegéza pre jidovi.

În ceea ce ne privește pre noi, jidovii sa o scie, ca acolo unde se voru gasi ei, noi nu ne vomu află nici o data, ca vomu urf totu déun'a pre toti acei care ei protegéza, și din contra vomu iubi pre acei care ei persecuta, până în momentulu ferice în care Români'a se va vedé scapata de densii.

Noi nu ne asceptamu a remané lungu timpu în pace cu jidovii. Campani'a diareloru jidovesci din Austria inceputa în contr'a noastră precedă pre ceea a bancheriloru, care că odinioara spera în cestiunea Strusberg ea ne voru ucide cu poterea baniloru pana în momentulu cându le va veni la îndemână și vr'o ocupatiune ungrésca séu turésca, cându și voru jucă rolulu în țier'a noastră dupa tóta placerea lor.

Sa fimu cu priveghiare asupra jidoviloru, acei care mai conservămu sentimente române și sa ne punemu mai alesu bine în minte, acestu principiu, ca acei de la cari jidovii ascepta protectiunea loru sigura, noi nu potemu căsa-i numeramu între aliatii nostri.

Săbiu 8 Martiu.

Consistoriulu nostru archidieceanu a esmisu către întreg'a archidiecea a mitropoliei noastre urmatoriulu cerculariu (Nr. cons. 140, 1871) pentru biseric'a ce se zidesce pre sém'a crestiniloru nostri în Dev'a:

Comun'a noastră bisericésca din opidulu Dev'a au inceputu a edifică inca la anulu 1861. o biserică noua în locul celei vechi, mici și ruinavere. În cei patru ani dintaiu lucrulu au mersu progresându în proportiune cu miceloru poteri și cu grandiosulu edificiu; inse prelânga tóte putintiosele sacrificii aduse de către credintiosii nostri din numi'a comuna pentru ridicarea casei lui Ddiu, și prelânga multe alte ajutore primite din mai multe părți, totusi nu le succese a aduce acelu maretiu edificiu nici până la acoperementu, pentruca la anulu 1866. bietii crestini obositi de lucrulu celu greu și storsi de multe contriburi fara constrinsi a amână continuarea zidirii pre unu anu, că apoi cu renoite poteri se re'ncépa edificarea. Dara înzédaru, căci deoparte urmara totu ani neroditori, de alta parte cu inceperea cladirii celei ferate între Aradu și Alb'a-Iuli'a, Pisch și Petrosieni atâtu de tare se sui pretiulu materialulu și alu lucratoriloru, încatu eră de totu cu nepotintia continuarea zidirii; prelânga aceea biseric'a cea vechia fiindu fôrte ruinata și amenintandu cu periclitarea chiar' a vietiei poporulu adunatu între'n's'a, se vediuara constrinsi a transportă tóte lucrurile sânté și a improvisă o capela într'o casa privata, în care nici a diecea parte

